

Özel Ekol Hastanesi
TRANSFÜZYON MERKEZİ KAN VE KAN
ÜRÜNLERİ UYGULAMA TALİMATI

1.0 AMAÇ: Kan ve kan ürünlerinin amacına uygun ve doğru kullanımını sağlamak.

2.0 KAPSAM: Kan ve kan ürünlerinin transfüzyon işlemini yapan birimleri kapsar.

3.0. SORUMLULAR:

- Doktor
- Ebe/hemşire

4.0 UYGULAMA:

- Hastanın kan ihtiyacının klinik gerekliliği ve zamanı değerlendirilir.
- Hasta ve/veya yakınları planlanan kan transfüzyonu hakkında bilgilendirilir ve bilgilendirmenin yapıldığına dair kayıtlar hasta dosyasına işlenir.
- Hastaya transfüzyon yapılmasını gerektiren endikasyonlar hasta dosyasına kayıt edilir.
- Gerekecek kan miktarı ve kan ürünü belirlenir. Sık yapılan cerrahi girişimlerde kan gereksinimi belirlerken mevcut kan transfüzyon kılavuzlarından yararlanılır.
- Kan istem formu kurallara uygun ve tam olarak doldurulur. Kan bankasının hasta için en uygun kan ürününü seçebilmesi için transfüzyon yapma nedeni yazılı olarak belirtilir.
- Acil kan temini gerektiğinde kan bankası ile telefon yoluyla hemen irtibata geçilir.
- Uygunluk testleri için hastadan kan örneği alınır ve doğru hasta kimlik bilgilerini içerecek şekilde etiketlenir.
- Kan istek formu medula üzerinden doldurulup form ve kan örneği kan bankasına gönderilir.
- Kan bankası laboratuvarında transfüzyon öncesi kan grubu ve uygunluk testleri yapılarak hasta için en uygun kan seçilir.
- Kan ürünlerinin ilgili hastaya ulaşması kan bankası elemanlarınca veya kliniğe ait personel tarafından sağlanır.
- Transfüzyon hemen yapılmayacaksa kan ürünlerinin doğru saklama koşulları altında muhafaza edilmesi sağlanır.
- Kimlik bilgileri kontrol edilir:

* Hastaya sorarak

* Kan ürünü üzerindeki etiketten

* Hasta dosyasından

- Kan ürünü hastaya damar yoluyla uygulanır.
- Hasta dosyasına aşağıda belirtilen bilgiler kayıt edilir.

* Transfüze edilen kan ürününün çeşidi ve hacmi

* Kan ürünü torbasının özgün donasyon numarası

* Transfüze edilen kan ürününün grubu

* Transfüzyona başlama zamanı

* Transfüzyonu yapan kişinin imzası

- Hasta transfüzyon öncesinde, sırasında ve sonrasında izlenir.
- Transfüzyon bitişi hasta dosyasına işlenir.
- Transfüzyonla ilişkili oluşan yan etkileri tespit edilir ve hemen müdahale edilir.

Oluşan her transfüzyon reaksiyonu hasta dosyasına kayıt edilir.

Transfüzyonda dikkat edilmesi gereken noktalar: * Tam kan veya eritrosit süspansiyonları; soğutucudan çıktıktan sonraki 30 dakika içinde transfüzyona başlanır ve 4 saat içinde (ortam ısısı yüksek ise daha çabuk) uygulanır.

* Transfüzyon işlemi başlamadan önce ANT kontrolü yapılır ve kaydedilir. Başlattıktan sonra ilk 10 dk hasta gözlemlenir, daha sonra 15 dakika ara ile hastanın vital bulguları kontrol ve kayıt edilir.

* Trombosit konsantreleri transfüzyonuna hemen başlanır ve 20 dk. İçinde uygulanır.

<i>Doküman No</i>	<i>Yayın Tarihi</i>	<i>Revizyon No</i>	<i>Revizyon Tarihi</i>	<i>Sayfa No</i>
<i>TH.TL.06</i>	<i>20.06.2013</i>	<i>02</i>	<i>11.11.2022</i>	<i>1 / 4</i>

Özel Ekol Hastanesi
TRANSFÜZYON MERKEZİ KAN VE KAN
ÜRÜNLERİ UYGULAMA TALİMATI

- * TDP ve Kriyopresipitat transfüzyonuna mümkün olan en kısa sürede başlanır ve 20 dk içinde uygulanır.
- * Hiç bir kan ürününe serum fizyolojik dışında herhangi bir transfüzyon solüsyonu yada tıbbi ilaç eklenmemelidir.
- * Serum fizyolojik dışında verilecek maddeler ayrı bir damar yolundan uygulanmalıdır.
 - İşlem bittiğinde kan verme seti ve kan torbası çıkarılıp tıbbi atık torbasına uygun bir şekilde atılır.
 - İşlem öncesinde ve sonrasında görevli personel "el yıkama talimatı"na uygun olarak ellerini yıkar.

HAYATI TEHDİT EDEN REAKSİYONLAR

Bulgular	Belirtiler	Olası Nedenler
Titreme	Anksiyete	Akut intravasküler hemoliz
Ateş	Göğüs ağrısı	Bakteriyel bulaşma ve septik şok
Huzursuzluk	İnfüzyon yerinde ağrı	Aşırı sıvı yüklemesi
Hipotansiyon (sistolik kan basıncında %20 ve daha fazla düşüş)	Solunum sıkıntısı hızlı solunum	Anaflaksi
Taşikardi (kalp hızında %20 ve daha fazla artış)	Bel/sırt ağrısı	Transfüzyona bağlı akut akciğer hasarı (TRALI)
Hemoglobinüri (kırmızı idrar)	Baş ağrısı	
Açıklanamayan kanama (DİK)	Dispne	

NOT:

- 1) Bir akut transfüzyon reaksiyonu belirtildiğinde, öncelikle kan torbasının etiketindeki ve hastanın kartındaki bilgileri kontrol edilir. Uyumsuzluk varsa derhal transfüzyonu durdurulur ve kan bankası ile konsülte edilir.
- 2) Bilinci kapalı veya anestezi uygulanmış hastalarda, hipotansiyon ve kontrol edilemeyen kanamalar uygun olmayan kan transfüzyonunun tek bulgusu olabilir.
- 3) Ciddi hemolitik transfüzyon reaksiyonu gelişen şuuru açık hastalarda bulgu ve semptomlar (5-10 ml kan infüzyonunu takiben dakikalar içinde) çok hızlı ortaya çıkabilir. Her ünitenin infüzyonunun başlangıcında yakın gözlem esastır.

Acil tedavi:

- 1- Transfüzyonu durdurulur. İnfüzyon seti değiştirilir ve %0.9 NaCl ile İV yolu açık tutulur.
- 2- Sistolik kan basıncını idame ettirmek için %0.9 NaCl infüzyonu (başlangıçta 20-30ml/kg) başlanır. Eğer hipotansif ise 5 dk daha verilir, hastanın bacakları kaldırılır.
- 3-Hava yolu açık tutulur, maske ile yüksek akımlı oksijen verilir.
- 4-Yavaş intramüsküler enjeksiyonla 0.01mg/kg adrenalin (1/1000'lik solüsyon) yapılır.
- 5-Anaflaksi bulguları varsa (örn.bronkospazm, stridor) İV kortikosteroid ve bronko dilatatörler verilir.
- 6-Diüretik verilir.
- 7-Derhal hastanın doktoruna ve kan bankasına haber verilir.

<i>Doküman No</i>	<i>Yayın Tarihi</i>	<i>Revizyon No</i>	<i>Revizyon Tarihi</i>	<i>Sayfa No</i>
<i>TH.TL.06</i>	<i>20.06.2013</i>	<i>02</i>	<i>11.11.2022</i>	<i>2 / 4</i>

Özel Ekol Hastanesi
TRANSFÜZYON MERKEZİ KAN VE KAN
ÜRÜNLERİ UYGULAMA TALİMATI

8-Kan ünitesini infüzyon seti ile birlikte, yeni alınmış idrarı, kan verilmeyen karşı taraftan alınan kuru ve antikoagülanlı kan örnekleri uygun istek formu ile beraber gerekli araştırmalar için kan bankasına gönderilir.

9-Hemoglobüni olup olmadığını anlamak için taze idrar örneğini gözle kontrol edilir.

10-24 saatlik idrar toplamaya başlanır, sıvı dengesi takip çizelgesine hastanın aldığı çıkardığı sıvıları kaydedilir. Sıvı dengesi idame ettirilir.

11-Yara yerlerinden veya iğne deliklerinden kanama durumu kontrol edilir.Eğer DİK'in klinik veya laboratuvar bulguları varsa trombosit (yetişkin 5-6 ünite), ek olarak kriyopresipitat (yetişkin 12 ünite), yada taze donmuş plazma (yetişkin 3 ünite) verilir.

12-Yeniden değerlendirilir. Hipotansiyon varlığında:

* 5 dakikanın üzerinde ek olarak 20-30 ml/kg %0.9 NaCl verilir.

* Eğer devam ediyorsa İnotrop başlanır.

* Diürez azalıyor yada böbrek yetersizliğinin laboratuvar bulguları varsa (K+, üre, kreatinin artışı):

-Sıvı balansı doğru olarak düzenlenir.

-Daha fazla diüretik verilir.

-Dopamin infüzyonunu düşünülür.

13-Uzman yardımı istenir, hastanın diyalize gereksinimi olabilir.

14-Eğer bakteriyemi bekleniyorsa (titreme, ateş, kollaps; hemolitik reaksiyon bulgusunun olmaması) , geniş spektrumlu İV antibiyotik başlanır.

GECİKMİŞ TRANSFÜZYON KOMPLİKASYONLARI

Geç hemolitik reaksiyonlar: MÇıkma şekli: *Transfüzyondan 5-10 gün sonra

*Ateş

*Anemi

*Sarılık

Tedavi: * Genellikle tedavi gerektirmez.

* Hipotansiyon ve oligüri oluşur ise akut intravasküler hemoliz gibi tedavi edilir.

Post-transfüzyon purpurası: Çıkma şekli: *Transfüzyondan 5-10 gün sonra

* Kanama eğilimi

* Trombositopeni

Tedavi: *Yüksek doz steroid

* Yüksek doz intravenöz immunoglobülin

* Plazma değişimi

Graft- versus- host hastalığı: Çıkma şekli: *Transfüzyondan 10-12 gün sonra

*Ateş

* Deri döküntüsü ve soyulma

* Diyare

* Hepatit

* Pansitopeni

Tedavi: *Genellikle fataldır.

* Destek tedavisi

* Spesifik tedavi yoktur.

Demir birikimi: Çıkma şekli: * Transfüzyon bağımlısı olgularda kalp ve karaciğer yetersizliği

Önleme : * Demir bağlayıcı ajanlar

<i>Doküman No</i>	<i>Yayın Tarihi</i>	<i>Revizyon No</i>	<i>Revizyon Tarihi</i>	<i>Sayfa No</i>
<i>TH.TL.06</i>	<i>20.06.2013</i>	<i>02</i>	<i>11.11.2022</i>	<i>3 / 4</i>

Özel Ekol Hastanesi
TRANSFÜZYON MERKEZİ KAN VE KAN
ÜRÜNLERİ UYGULAMA TALİMATI

Hazırlayan	Kontrol Eden	Onaylayan
Kalite & Akreditasyon Sorumlusu Kardelen ASMA	Kalite Koordinatörü Yeşim İNCİ	Kalite Yönetim Direktörü Prof. Dr. Tuncay ÇAĞLAR

Doküman No	Yayın Tarihi	Revizyon No	Revizyon Tarihi	Sayfa No
TH.TL.06	20.06.2013	02	11.11.2022	4 / 4